

421

III

02 КОХ/Е

Литература

# КОЛОШКА

## ПРОСО СОНУС



Ч. II 7/1/1945

Inv. dbl. 397/1945 2  
Суд. 17, 9 м. 10

1 МАЛА ОСТЕНОВА БИБЛИОТЕКА 1

821.163.3-25

**БЛАЖЕ КОНЕСКИ**



# ГЛАДНА КОКОШКА ПРОСО СОНУЕ

— ЕДНОЧИНКА —

С К О П Ј Е 1945

Државна штампарица „Гоце Делчев“ — Скопие

## ГЛАДНА КОКОШКА ПРОСО СОНУЕ

(Соба. Дара, станата веќе од кревет, ја пали ламбата.  
Надвор се слуша пуканје).

ДАРА - Боже, шта је ово пуцање оволико? (Оди пополека накај прозорецот и наслушуе). Да га будим Богдана или не. (Надвор некој забрзан мини. Глас однадвор, препалено: Дражикјевците....Дара се штрекнеуе како боцната) Наши... наши... Сирота ја, кје ми искочи срце... Истина ли је? Они... они... још водив борбу... (Растрепетена од радости таја трча и го буди мажа си) Богдане, Богдане, устај дико моја - догјоше наши... Наши... догјоше...

БОГДАН - (Се буди тешко од грченјето) А?

ДАРА - (заогја) Наши... наши... Догјоше... Богдане..

БОГДАН - Какав си враг нашла да ме будиш посред ноќј?

ДАРА - Ех, глувчо мој, глувчо... Не чуе, јадан... Чекај, ја... (Оди брзо и го отвора прозорецот. Богдан седи намусен в кревет и ја гледа шо праи, уште нерасонет. Светната) Слушај, још на неки. крај борбу водив ... Боже помози на наши и ти света Богородице... (Оди накај него и вика што и грло носи) Наши угјоше у Скоплје, Богдане. Наши, бре... наши... (Дури на уво): Четници...

БОГДАН - (полека подразбира и најлосле како од гром трештен) Шта кажеш, море жено?... Да ниси нешто... Четници велиш?

ДАРА Да... да... они... Догјоше мили... Начекасмо се... Ах, мајко моја,.. кју полудим од радос... Стани мало... (Се спушта накај сандачето во катот и буричка внатре. Богдан ја следи возбуден, уште во неверица и се појкје се поткрева во креветот. Таја вади отаде урамена слика од крал Петар, ја гушка и ја бацуе) Мило моје... чедо моје златно.... сироче моје. Да те кријем, јадна, у сандук, да не видив ови. (Ги стега забите). Од сак ту кје ми стојиш до икону, сунце моје (.Ја закачуе сликата на дзид).

БОГДАН - (рипа од кревет) Жено, брже панталоне. (Дара му ги подава). Дакле, истина је?

ДАРА - (од умиление може само со глава да му потврди. Се поприбира и се опира на него. Покажуејки на прозорецот) пуцав још ... бум .. бум ... боже мој ... овако је ...  
(Во тој момент се издига надвор -во квадратот на прозорецот црвена ракета).

БОГДАН - (векје сосем уверен) А-а-а ... (Оди накај сликата од кралот, застануе прописно, поздравуе војнички и вика) Живео кралј.

ДАРА - Живео.

БОГДАН (како камен да му паднал од срце Дакле, жено, сврши се? ...

ДАРА - Сврши се, Богдане ... Доста, беу и наше муке... Смилува се бог...

БОГДАН - (со олеснуење) Ох - ох – ох - ох. .. (На Дара)  
Велиш, јоште се води борба? ...

ДАРА - (му потврдуе).

БОГДАН - (оди накај прозорецот и се подава надвор. Пукање понаблизу. Нови ракети).

ДАРА - Ју, човече, шта радиш. Немој, кје те удари неки куршум ... сирота ја ...

БОГДАН - (го дочува пукајнето, блажено се усмевнуе, се прчи и ватен од патриотски жар вика) Урааа, наши ... Напред, соколи сиви ... Удри ову македонску жгадију, мајку им нјиову. (На Дара) Жено, сак да спомогнемо. Сак или никад. Дај ... дај ... брзо ... Куде си га турила леворвер?

ДАРА- Што кје то леворвер?

БОГДАН - (разгорештен) Леворвер куде је, бре?  
ДАРА - Куку, мајко ... (Оди да го бара револверот).

БОГДАН - Да видив ти гадови како се бори жандармериски наредник Богдан Крушкикиј за кралја (ја погледуе сликата) и отаджбину.

ДАРА - (го носи револверот а му покажуе в рака само еден куршум) Што кје урадиш... бре човече, само један куршум ти је останаја ...

БОГДАН Дај, што гнјавиш, сунце ти женско. Један куршум - једно пцето манје на землју(Дара му го дава револверот. Тој го милуе, го полни, оди кај прозорецот и застануе на готовс).

ДАРА - (зад него, го гледа сега со дивленје) Такав ми је он. Делија. Мој Богдан -Југ Богдан. Мој Солунац.

БОГДАН – се врти и тивко). Псст. Иде неко све уз тарабу. Наш ли је, нјиков ли је? (Го стега пиштолот).

ДАРА-Сирота ја, немој грешка да стане ...  
(Во тоа време зачстуе негде наблизу пукање. Надвор се слуша крцканје од снегот а туп пад од чоек со вик:  
А-а-а ...)

ДАРА - Јао... (преплашена бега и се покрива на кревет со јорганот преку глава).

БОГДАН-(И тој малку отстапуе, пеплосан) Убише човека...  
(Пауза)

ГЛАС ОДНАДВОР - (офка) Оф... оф... оф... Аааа.

БОГДАН (надзира низ прозорец): Жив је... мрда... (Го стега пиштолот).  
Боже помози... ако је наш - кју га спасем, ако је нјиов' - кју га докурисим.  
(Излегуе брзо надвор. Вратата по него силно треска).

ДАРА - (Сс подава од под јорган) Куку мене... Куде ме остави саму?...  
(Оди накај иконата) Богородице мила, помози... (си шепоти молитва).  
(Надвор се слуша возбудениот глас од Богдана: Ништа, ништа, брале...  
Држ се здраво за мене... Кју те покачим горе... Другиот стенка)

ДАРА - (Напрегнато слуша. Чекори по скалите. Таја ја отвара вратата)  
Шта је?

БОГДАН - (го носи под мишка Пијаниот. Овој је раскрвавен на челото и се порева).

ДАРА -- (шлака со раце) Ију-у-и-у...

БОГДАН - Придрж, жено. Наш је. Ранјен. Одма го познадо по браду и шубару.  
(Го носат на кревет. Пијаниот издава само некакви неартикулисани звуци, Дара му ги собува чевлите, го покриваат).

БОГДАН - Брзо, жено, завој ... јод ... све што треба ... (На Пијаниот) Не бој се, јуначе ... Није ништа ... Кје прогје то ... Да знаш само колико је рана од мегдана твој чича Богдан поднеја ...

ПИЈАНИОТ' - (развлечено, сам за себе) А-ллл-оо ... келнер ддај ...  
Плашта ...

ДАРА - (се вракја) Бунца сирома. .. (Му го измива челото и го преврзуе). Јели ти болје сак, јуначе? ... Јадан. јадан ...

ПИЈАНИОТ - (сака да се поткрене, но пагја пак назад) Е-е.-е-а ... (Дара го присилуе да лежи. Тој ја забележуе и и се плази) Про-клета бббабо ... свинјска. Пушти ... ммме ...

БОГДАН - (со најголем интерес следи што зборуваат тие. На Дара) Шта каже, бога ти?

ДАРА - (му дава знак да кјути) Нека си почине ... Јадан ... Не зна шта говори ... Јадна нјегова мајка ...

БОГДАН - Е,боже, што сам глув ...

ПИЈАНИОТ - Ало ... ало ... келнер ... Ммммајку шаш .. - Што? ... Ммммене ли ... мене, а?... Ајде ... уддри... уддри ... (Се поткрева, Дара не му дава да се испрај) Тгги ... бабо свинјска ... (Пагја) Аллооо ...

БОГДАН - Шта је, жено? ... Чини ми се споминје кралја?

ДАРА-(заз себе) Бунца ,јадан ... (На Богдана, вика) Само виче : ало, ало ...

БОГДАН - Ало?

ДАРА - Јес.

БОГДАН - А - ха ... Сак ми је јасно. Он је од вод за везу телефонист. Питај га ... Чекај, ја кју га питам ...

ДАРА - Остави га човека нека се одмори ...

БОГДАН - Пусти, пусти ... (Се наднесуе над Пијаниот, вика) Од кој си ти корпус, јуначе? Од Златиборски или од Равногорски? (Пијаниот во тој момент длабоко заспива).Шта му је, бога му ... шта му би? Онесвести се човек ...

ДАРА - (го трга, за ракав) Мечко ... Што се дереш ... Онесвести се човек од твоје виканје...

БОГДАН - Брзо, жено, ладне облоге.

ДАРА - Забога, кјемо умртвимо човека.  
(Дури таја растрчуе, Пијаниот почина спокојно и длабоко да си грчи).

БОГДАН - (го гледа со страхопочитание) Ех ... јуначина... као од брег одвалјен.

ДАРА Слава богу ... ништа му није ... Спава ...

БОГДАН - Спава, јели? ... Добро је ... Имаја је срекју жено, да допадне у наше руке ... (Стануе, оди горе долу по собата и запира пред.. прозорец). Ех, мој брате... чудо... чудо... Знаш ли, жено, просто ми се не верује ... Догје наше ослобогјенје ... као на сан ... Видиш ето га Скоплје ... (Покажуе со широк гест). Ослобогјено Скоплје, бре.

(Пауза).

ДАРА (накај сликата од кралот) Слатко. Па што је леп, што је леп наш млади кралј. Као сунце ми сија од сид.

БОГДАН - (се вракја и запира пред сликата од кралот) Шта велиш, жено, треба да је пораснаја наш млади кралј. Е-хе, и женија се. Расту деца.

ДАРА - (Се топи и си ги стиска рацете).

БОГДАН - Кјемо га дочекамо, кјемо га дочекамо ... Нашег кралја... Па да видимо тад куде кје они што викаше „Доле кралј" ... Јакако ... Па кад прогје он, соко сиви, по Душанов мос са кралјицу .... па музика ... па заставе ... они ми ти генерали по нјега ... па ту ти и Дража Михајловиќ, јуначина стара ... Ех, што кје то буде дан, сунце ти твоје ... Гледаш, вракја се наше све као раније ... А ја и ти тамо у први ред, ... Па ондак, ево тебе, Богдане, ево тебе, Даро, плата за све ове три године одједаред ... Живите ...

ДАРА -(подголтнуе од радос) Јели истина?...

БОГДАН-Па ондак, оди ти, Богдане, врли родолјубе, тебе кјемо ми за среског начелника ...

ДАРА - (поривно го прегрнуе) Дико моја ... то да дочекам па да не жалим што кју умрем ..

БОГДАН - (продолжуе) ... за среског начелника, да видиш мало рачуни са ови антидржавни.. (Истапуе бесно напред и се прчи) Ја кју им покажем, ја .... нико, други ... Мајку им шашаву, шта су они мислили, а? (Се појкје се пали) Да кје то вечно тако, а? Ево им сак



нова Југославија, ево им Тито ... ево им „Доле кралј Петар“ ... Сак кјемо се ми питамо за јуначко здравлје ... Па да видиш како кје летив главе ... (На Дара) Жено, да не заборавам, јутре то да ти буде први посо; да гу наоштриш каму ...

ДАРА - Окју, дико.

БОГДАН - Кју колјем, бре ... Кју колјем ... Још јутре кју колјем ... Мајку им македонску ... Кје видив они ко је бивши жандармериски наредник Богдан Крушкикј. Нема да искалим овај јад што сам га набраја, док не заколјем дваестину. Кју се осветим ја за оно што преживесмо, за наши затворници, за крв на сви борци; што ја пролеваше за кралја и отаджбину, као овај јунак овде у постелју (покажуе на Пијаниот).

ПИЈАНИОТ - (одеднаш почнуе во тој момент да блуе).

ДАРА - (од како што го слушаше Богдана) Јууу, добога. Шта му је? ...

БОГДАН -- (загрижен се растрчуе) .Јопе га изби на горе ...

ДАРА - Повраќја црвено ... Крв ... Шта кјемо сак? ...

БОГДАН - Трчи, жено. Зовни доктора. Ту над нас ... Што си изгубила главу, бре? ...  
(Дара истрчуе). (Богдан и Пијаниот сами).

БОГДАН - (очински грижно ги брише со крпа блујаниците од Пијаниот).

ПИЈАНИОТ - (си иде на себе си и се оджаруе).

БОГДАН - (израдуван) Слава богу, прогје криза.

ПИЈАНИОТ - (зачуден гледа околу себе. Не може да се сети како допаднал тука) Надо мори ... (Пауза). Ја нема Нада ... (Се продзева).

БОГДАН - Јели ти болје, јуначе?

ПИЈАНИОТ - Е-хе, уште ми сс врти, чиии-чоо ... Пивнав мммалку ... знаеш ... Ннова година ...

БОГДАН - Не бој се ти ништа, јуначе. На сигурно си место. Ми смо своји, Дражикјевци ...

ПИЈАНИОТ - Овај па ззза по-лллитика ми рррас-права ...Ништо ... Ссогласен сссум ... Кје преспијам тттука...

БОГДАН - (сиот напрегнат да чуе и му се пули право в уста) А јели, колико вас је било вечерас?

ПИЈАНИОТ - Ссстара компанија ... Миле Кјоле, Петко, јас. удррри вино, удри ракија ... Ннништо, не исфрлија ...  
Ајде, фајрон ...

БОГДАН - Глув сам, јуначе, не могу те чујем ништо ... Ех, што сам глув, што сам глув, мајко моја ... Никада ми у животу није било више жао ... Би ти позлатија сваку реч, да може да чујем ... А добру им попару припремите вечерас, мајку им македонску ... Нека видив они како четник бије за кралја и отаджбину ...

ПИЈАНИОТ - Мморе, каков четник ... Јјјас? ... Ннне ... јас сум, гггосподине мммој, приблискиот распоп ... Ннне сум достоин ззза мантија ... тттоа је верно ... пппризнавам ... Уште брадава ми остана ... Пијем ... пппушим ...

БОГДАН - А окје ли Дража скоро овамо? Викни, сунце ти, јаче ... (Му го носи увото до самоти уста).

ПИЈАНИОТ - Шшутур човек ... (Се врти на другата страна и заспива).

БОГДАН - Види ти мене, шта га питам. Па то је још вајна тајна. Јакако. (Влегуе забрзан Докторот, по него се плетка Дара).

ДОКТОРОТ - (сиот сметен) Добро вечер, комшија. (Му ја подава раката на Богдана).

БОГДАН - Фала, докторе, фала. Ето, ту је ранјеник. Слава богу, криза прогје ... И поразговарасмо се мало ... Што он прича ...

ДОКТОРОТ-(се нанедуе над Пијаниот) Спие ...

ДАРА - Спава... душа слатка...

ДОКТОРОТ - (го прегледуе, му го пипа пулсот) Ништо нема...  
госпожо... Малку се згмечил, знаете. (Душка). Мириса на вино.

ДАРА Сигурно се напија мало човек, за кураж.

ДОКТОРОТ - (Се врти накај Богдана и се топи сиот) Комшија...  
значи... пак се сврте светот. . Кај што текла вода, пак кје тече... Но...  
знаех аз...И штом спуска вечерва, казвам на жената..

БОГДАН - докторе, седи мало, докторе Изволте. (Седнуват на маса).  
Као што видиш, дакле, како вели наш народ: „Јопе вода на нашу  
воденицу..." А, шта кажеш на ово? (Гледајки оти докторот се тутка). Не  
бој се ти, докторе. Ја ку те заштитим, куде треба. Кје будеш под моје  
крило као код мајку.

ДОКТОРОТ - ( се умилкуе). Фала, комшија ... Ние треба да сс  
заштиштаваме... Денес ја тебе, утре ти мене... Е-е-е... кажете вие,  
госпожо ,дали не сум ви услужил ? ..

ДАРА - Ау, како не ?.. у бугарско време...

БОГДАН - Кју ти кажем ја тебе право у лице, докторе:ти си бугараш  
(Докторот се штрекнуе). Ја, знаш како, што на ум ,то на друм -  
отворено. Јеси бугараш. И са они Вемеровци имаш везу. Ајде признај:  
јеси или ниси ? ..

ДОКТОРОТ - Ама... според извесни указанија... (Уклончиво слегнуе со  
рамната). Знаете, секи си има извесно минато...

БОГДАН - дакле, ти си бугараш. Но не бој се ништа. Кје видиш зашто  
ја то ... Истина је, ти се стави на услуга на бугарску политику и  
пропаганду – и говори држа, и шта ли не ... Но, наш народ каже: „На  
муку се познаев јунаци". Кад догјоше ови Титовци, тад те ја познадо да  
си баш човек. Питам ја жену: жено, велим, овај наш комшија од коју се  
сак веру, да ние и он сас нји?.. Не, вели, но дрвлје и каменје на нји

сиплје ... А-ха, мислим си ја. И до сак ти га нисам казаја, но сак ти га казујем, догје ми, брате, мило, што смо се нашли на један фронт, и еве ти моја рука да и далје идемо заједно. (Му ја подава раката). Руку к' руци, нисмо Турци.

ДОКТОРОТ - Комшија, јас сум тврдо на становиште, че е апсурд шумците држава да управлјават. Апсолутно апсурд. Од шума дојдоха, таму нека си се вратат.

БОГДАН - Докторе, нема што да се оправдаваш. Ти само спокојно. А и ништа те не чујем. Но ја кју те болје од тебе оправдам. Ти си доктор, бре, учен човек: како кје ти буде тебе шумци да те командуев? За нји - ето им шума, брате. Из шуму дојдоше, у шуму нека се Вратив. ..Јели тако?

ДОКТОРОТ - Имено. И аз тоа го потчертах. И после: создават народна власт. На народа власт да му дадеш? Па ... па ... па ... па ... За народа треба цврста рака и бич, да нема да мрда. Тогава је народа послушен и исполнителен. А, вака, пази боже, очите кје ни ги извадат.

БОГДАН – Чекај, докторе, још на нешто кју ти укажем. Каку демократију, каку ведерацију, и буди Бог с нама, кје дадеш на ову рају? Па ово, брате, надигне ли главу, одосмо ми. Оде и наша плата за ове три и више године. Ја шта. Треба ту ред, бре, треба чврста рука и бич. А зато ми имамо кралја, да све то попритегне. Јели тако?

ДОКТОРОТ - Да, комшија. Да. Јас имено на тоа се спрех. И после: за каква таму Македонија сонуват те? Во историческите документи нигде никакви македонци нема. Македонски блгари-да. Јужносрбијанци - да.Но македонска нација и проче - апсурд.

БОГДАН - Слушај, докторе. Ако ја не могу те чујем, барем ти ме чуј. Од где изнагјоше па ту Македонију, бога им? Те ми смо Македонци, те македонска држава ? .. Куде, бре? Ту, где је било цар Душаново царство ?. Па учили смо и, ми историју у треќји разред основну ... Знаш ли, докторе, однесе ми то пола живот,

изеде се са све джигерицу. Но, фала Богу, сак све то прогје, сак је јопе наше ..

ДАРА - Ви, докторе, сасвим се слажете у идеје са мога Богдана.

БОГДАН - Шта велиш, жено, може још од овога доктора да буде добар србин.

ДОКТОРОТ - Знаеш, комшија, знаете, госпожо: човек је секога во извесна еволуција. Моето воспитание сепак си је оставило свои следи, и аз сум земал во миналото извесни одношенија, но бидејќи имам во себе здраво монархическо и тоталитарно чувство, никога нема да тргнам по грешен пат.

БОГДАН - Е, баш ми је мило, докторе, што се ту нагје да се разговоримо. Окје да прелије ова радост, бре . Бога ти твога, јопе ми гесе ... јопе на конју ... И како све то одједаред догје ,као на сан ...

ДАГА И мене се просто не верује.

ДОКТОРОТ-Чудно, наистина. Но, знаех аз...

БОГДАН - Ајде, жено, што стојиш - донес мало ракију и мезенце, да се почастимо са доктора.

ДОКТОРОТ А не, мерси. Не пијам. (Сака да си оди). Време је да си одам, ме чека госпожата горе...

БОГДАН-Не, докторе. Кје останеш. Па ово је празник, бре. Овај дан кју узнем ја за славу.

ДАРА -(Носи ракија. Им подава).

БОГДАН - Ајде, докторе. Дедер и ти, жено. Живело данашнје ослобогјенје, живео кралј Петар II

СИТЕ - Живео.

БОГДАН - На здравлје. Тако, лјуди моји. И ми да осетимо широко око врата .Дај још једну.

ДОКТОРОТ - Е, ајде... (праи гест да си оди).

БОГДАН - Не, докторе, кјемо пијемо ... нема друго ... Немој, молим те ... (Ги креваат чашите). Ову чашу дижем у здравлје на нашега генерала Дражу, и на сви кралјевски генерали и министри ... Да им да Бог живот и здравлје, да владав дуго и да исчулав коров са нашу нјиву ... Живели ...

СИТЕ -- Живели (пијат).

БОГДАН - (оди кон просорецот). Слободно Скоплје. Види га, бре, што је лепо. Жено, да не заборавиш да истакнеш јутре рано нашу заставу ... Јутре кје буде, што кје буде - кад ми ступимо у дејство ... Кју колјем. докторе, кју колјем ...

ДОКТОРОТ - Треба ... треба ...

БОГДАН - Чисто сам се подмладија за 20 години. Песму, бре, дај да запевамо, шта смо се умудрили као сове? Дедер, ону нашу ... (Запева): Спреми се, спремте, четници ... (Дара подзема. Докторот се тутка. Богдан нему) Ајде, докторе., ајде и ти.

ДОКТОРОТ -(поцрвенуе). Зарипнат сум. (Запева).

БОГДАН - (го вади револверот). Бога ми, кад не мого да убијем неко псето македонско, сак кју испалим овај последни метак барем за веселје... Од ту кју гагјам низ прозор ... (Зема нишан).

ДАРА - (си ги затина ушите). Јууу, немој, побогу, кје исплашиш лјуде.

ДОКТОРОТ - Комшија ... комшија ...

БОГДАН - (пука. Сите се штрекнуват. Пијаниот подрипнуе в кревет).

ДАРА Шта уради ...

ПИЈАНИОТ - (гледа ракија пред нив. Спокојно се подсмева) О-хо ... ракија ...

БОГДАН - Да ти није -нешто стало ? ..

ПИЈАНИОТ- (покажуе со гест оти сака да пие).

БОГДАН - (се враќа радосен, го зема шишето и го пои). А још једну ... још једну ... још ... Браво, бре, ово је баш делија ... Него шта, не може свака ргја да буде четник...

Во тоа време се слушаат гласои однадвор. Женски глас: Ајде сега, врати се, Перо ... Машки глас: Чекај, уште малку . .. некако не ми се оди ... Женски глас се смее: Ајде ... ајде ... добра ноќј ... утре пак кје се видиме ... Машки глас (тажно): Добра ноќј.

ДАРА- (заслушана сета надвор). Враќја се комшика из град ... Нју да питамо ...

МИЛКА - (сама тропнуе и влегуе. Со неа влегуе свежина). Шта је ова врева и пукотница кај вас ... дури оданде се слуша ... Дај, реков, да надзрам малце ... Честита ви Нова година на сите ... Арна компанија сте се собрале...

ДАРА - Јели, од град ли идеш?

МИЛКА - Да.

ДАРА - Па шта има тамо?

МИЛКА - Ништо.

ДАРА - (земјосана) Како ништо ? .. А оно пуцанје ? ..

МИЛКА - Па ништо. Си се веселат лугјето. Нели вечерва је Нова година ... А што си сторивте вие?.. Сигурно сте се исплашиле?..

ДАРА - (омалодушена). Ништа ... ништа ... (Брзо оди, ја симнуе сликата од кралот и ја крие зад себе си).

ДОКТОРОТ - (ја спраштуе надвор. На Милка). Извинете јас по работа ...

МИЛКА - Што му стана па на овега?

БОГДАН - (тој досега земаше колку се може поважна поза накај Милка). Е, девојко, шта велиш сак? Шта кјемо

сак? Ето, видиш, догјоше наши ... Сак смо ми на власт ... Сак кјемо ми покажемо шта знамо ... Сврши се ваше ... (Дара му праи одзади очајни знаци да молкне). Остави, жено. Кју јој кажем направо: ако је дашла за оца да моли; нека си иде. Нјега кјемо ми бесимо.

ДАРА - (Трча накај него и го вакја да не зборуе. Сликата и испагја и се гледа кралот). Доста, будало ... доста ...

БОГДАН - (ја отфрлуе). Остави ме, бре ... Ти си увек била мека срца ... (На Милка) Нема милост код нас. Кад твој отац зна да се бори за некакву нову Југославију, ми кјемо му дамо заслужено. Шта је мислија он, а? Да кје вечно тако остане? Ето му сак нјегов Тито: Скоплје је наше ... Било је и кје буде наше ...

МИЛКА -(изненадена се пули во Дара. Мала пауза).

ДАРА - Ју, битанга ... Довеја ми ту неке пијандуре. (Покажуе на Пијаниот). Напили се као свинје ,проклети ...

МИЛКА - (полека си излегуе и од врата). А, такви сте вие, значи. Кје видиме чие је Скопје ...

ДАРА - (во првиот момент остануе како скаменета. После одеднаш ја обвакја бес, трча кај Пијаниот, ја вади пантовката и го удира по глава). На ти, на ... пцето пијано ...

БОГДАН - (запрепастен се притрчуе и грубо ја отфрла за мишка). Ти си полудела ... сунце ти женско ... (Стиска тупаници).

ДАРА - (плаче и си ги крши прстите). Шта учинисмо...

БОГДАНЕ ... шта учинисмо ...

БОГДАН - (поомекнуе). Шта ти је, бре?

ДАРА - Преварисмо се ... мајко моја ... (Вика). Наши нису ту ... Богдане ... Нису наши ...

ДАРА - Скоплје није ослобогјено ... Наши нису ту ..

БОГДАН - (счудоневиден) Шта кажеш ?.. Нису наши ? ..

ДАРА-(му потврдуе со глава).



БОГДАН - Ама ти си заиста полудела ... (Се вакја за стол да не падне).  
Па Бога ти твога ... Зар може то да буде? ... (Погледуе накај Пијаниот).  
А-а-а, овај? ...

ДАРА - (плука на пијаниот). Пфуј, лопужа нека ...

БОГДАН - (оди и го свлечкуе за јака Пијаниот од кревет Го дрма). Ко  
си ти ? Кажи ко -си, бре?

ПИЈАНИОТ - Само гјибнете ме ... јас се кје кажам ...

ДАРА - (го отима). Пусти га, гјаво га однеја.  
(Пијаниот се исчепкуе и бега надвор. Тешка пауза).

БОГДАН - Ама како то? значи ... наши нису заузели Скоплје ... Ама  
јели могуќје? Сак ми је јасно зашто оно девојче изагје онако сербез...

ДАРА - Шта кје сак буде, мајко моја?.. Шта кје буде с нас...

БОГДАН-(сржуе). Ти си крива, сунце ти твоје, ти ме превари.

ДАРА - А кад те ја тера да кјутиш ? ..

БОГДАН - Откриемо све карте и ето ... (Си ја кубе косата). Ех, ти  
...луда главо ... како наседа ... Поверова на једну блесаву жену ... (Ја  
догледуе сликата од кралот на земи). Куде кјемо сак ову слику, бога му  
... Брже да се склони све то (ја,крева). Куде, куде ? .. (Се врти).

ДАРА - Дај у ватру, Богдане ... у шпорет ... (му покажуе).

БОГДАН Добро велиш ... још кје нат векју беду нанесе ... (Ја кини  
сликата и ја фрла а оган. Двајцата стоат жалостиво и гледаат како гори.  
Пауза).

ДАРА - Јадан наш кралј ...

БОГДАН - Оде моје начелникованје ...

ДАРА - Оде наша трогодишна плата ...

БОГДАН - (издишуе тешко). Ах ...

ЗАВЕСА